

Complexnummer: 526774

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Oud Herlaer

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

526773, 526776, 526777

Woonplaats

Sint-Michielsgestel

Gemeente

Sint-Michielsgestel

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Oud Herlaer 1, 5271 TT te Sint-Michielsgestel

Complexomschrijving

Complexomschrijving

Inleiding

Complex, bestaande uit een LANGGEVELBOERDERIJ OP RESTANTEN VAN HET KASTEEL HERLAER, een KOESTAL en resten van een OMGRACHTING, oorspronkelijk deel uitmakend van het grotendeels verdwenen kasteel Herlaer. De huidige bebouwing is opgetrokken in Ambachtelijk-traditionele trant en dateert van XIV-XIXB. Het geheel ligt vrij op een verhoging in de weilanden en wordt omzoomd door een zestal forse linden.

Omschrijving

Het complex is gebouwd in een U-vorm en wordt ontsloten door een lange toegangsweg die haaks op de openbare weg door de polder ligt. Evenwijdig aan de langgevelboerderij staat een ruime, niet beschermd, halfopen wagenloods (circa 1960) uit rondhout en golfplaat. Aan het uiteinde van het erf staat als verbindende geleding een langgerekte koestal op onregelmatige plattegrond. Het geheel wordt omringd door sporen van een omgrachting waarop linden staan.

Waardering

Het complex van een langgevelboerderij met vrijstaande koestal uit XIXB op restanten van het kasteel Herlaer uit XIV e.v., omringd door resten van een gracht, is van algemeen belang. Het complex heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 20 July 2024

boerderijcomplex dat voortgekomen is uit een kasteel en daar ook in naam aan herinnert. Het complex heeft architectuurhistorische waarde vanwege de in- en uitwendig gaaf behouden hoofdstructuur en het traditionele materiaalgebruik alsmede vanwege onderdelen van het interieur. Het complex heeft bouwhistorische waarde vanwege de afleesbaarheid van de gecompliceerde bouwgeschiedenis. Het is historisch van betekenis als herinnering aan de tijd van het feodalisme. In samenhang met de landschappelijke verhoging, de resten van de omgrachting en het hoge geboomte temidden van de weilanden vormt het een waardevol landschappelijk en monumentaal ensemble.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526773

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	08 november 2004
Kadaster deel/nr	82714/85

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Sint-Michielsgestel	Sint-Michielsgestel	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Sint-Michielsgestel	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Sint Michielsgestel	N			91

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: Langgevelboerderij

Inleiding

LANGGEVELBOERDERIJ OP RESTANTEN VAN KASTEEL HERLAER, daterend van XIV-XIXB. De boerderij is opgetrokken in Ambachtelijk-traditionele stijl en ligt met bijgebouwen in U-vorm op een verhoging in de weilanden, omzoomd door 6 forse linden. Sporen van een gracht.

Omschrijving

De eenlaagse langgevelboerderij, oorspronkelijk met dwarsdeel op nagenoeg rechthoekige plattegrond, is boven een grijs geschilderde plint opgetrokken uit witgeschilderde handvormbaksteen in kruisverband. In de fundamenteën zijn kloostermoppen verwerkt. Het rieten schilddak heeft stroken van gesmoorde Hollandse golfpannen. Op de scheiding van woon- en bedrijfsgedeelte een gemetselde schoorsteen op de nok. Nokvorsten. Grote verscheidenheid aan ca. XXm vernieuwde, onregelmatig geplaatste vensters. De oorspronkelijke woning, ongeveer in het midden gelegen, heeft een centrale deur met bovenlicht en aan weerszijden vensters met strekken en luiken. Geheel rechts is in de voormalige korenschuur een tweede woning ingericht. Hier twee ijzeren stalramen en twee nieuwe vensters. Geheel links bevindt zich de schuur met hooizolder. Hierin twee deuren en enkele ijzeren stalramen, lange staafankers met twee stropen. Uiterst links het bouwspoor van de dichtgezette, oorspronkelijk segmentboogvormige deeldeuren. In de korte gevel links een deur, aan weerszijden een zesdelig ijzeren stalraam. Op de hooizolder een laadluik. Staafankers en rechts een X-vormig anker. Aan de achtergevel ter plaatse van de schuur twee segmentboogvormige zesdelige betonnen stalramen, lange staafankers. Onder de dakrand in grijze verf de tekst OUT-HERLAER. Verder ter plaatse van de woningen zes grote vensters. Vier lage

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

steunberen stutten het golvende muurwerk. In de rechter kopgevel een nieuw venster (XXc). Doorlopende fundamenten met muur naar stalgebouw.

Binnen zijn eiken moerbalken in de muren opgelegd. Daarop staan zeven eiken driehoeksspantjukken met schoren en twee spruitbalken, gehakte telmerken I-VII.

Waardering

De langgevelboerderij uit XIXB op restanten van het kasteel Herlaer uit XIV e.v. is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een langgevelboerderij die voortgekomen is uit een kasteel en daar ook in naam aan herinnert. Het pand heeft architectuurhistorische waarde vanwege de in- en uitwendig gaaf behouden hoofdstructuur en het traditionele materiaalgebruik alsmede vanwege onderdelen van het interieur. Het pand heeft bouwhistorische waarde vanwege de gecompliceerde bouwgeschiedenis. Het is historisch van betekenis als herinnering aan de tijd van het feodalisme. Het pand vormt met de landschappelijke verhoging, de resten van de omgrachting, de bijgebouwen en het hoge geboomte temidden van de weilanden een waardevol landschappelijk en monumentaal ensemble.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Monumentnummer*: 526776

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	08 november 2004
Kadaster deel/nr	82714/159

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Sint-Michielsgestel	Sint-Michielsgestel	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Sint-Michielsgestel	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Sint Michielsgestel	N			91

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2: Koestal

Inleiding

KOESTAL op onregelmatige langwerpige plattegrond onder zadeldak met dakschild. De koestal is op getrokken in Ambachtelijk-traditionele trant en dateert uit XIV (fundamenten) en XIXd (bovenbouw), waarbij de dakstoel en het bovenste deel van het muurwerk met betonvensters in circa 1950 zijn vernieuwd. De koestal is op de uiterste rand van de terreinverhoging gesitueerd.

Omschrijving

De boven een grijze plint witgepleisterde of -geverfde koestal ligt rechts van en haaks op de boerderij en is daarmee via een muur die het beloop van de kasteelfundamenten volgt, verbonden. Ook de buitenmuur aan de veldzijde van de koestal volgt het onregelmatige beloop van de kasteelmuren en is voor wat de benedenste gedeelten betreft uit kloostermoppen opgetrokken. Het stalgebouw heeft een afgeplat zadeldak met dakschild en is gedekt met rode en gesmoorde Hollandse golfpannen. Aan de hofzijde bevinden zich uiterst rechts een getoogde deuropening met driedelig bovenlicht in lunetvorm en verder vier staldeuren. Staaftankers. Aan de achterzijde (veldzijde) drie gedeelde betonvensters. De korte gevels zijn blind. Binnen staan op de muurplaat trapeziumvormige spanten uit gezaagd grenen (circa 1950).

Waardering

De koestal uit XIXd op restanten van het kasteel Herlaer uit XIV e.v. is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een koestal behorend bij een langgevelboerderij die voortgekomen is uit een kasteel en daar ook in naam aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

herinnert. Het pand heeft architectuurhistorische waarde vanwege de in- en uitwendig gaaf behouden hoofdstructuur en het traditionele materiaalgebruik alsmede vanwege onderdelen van het interieur. Het pand heeft bouwhistorische waarde vanwege de gecompliceerde bouwgeschiedenis. Het is historisch van betekenis als herinnering aan de tijd van het feodalisme. Het pand vormt met de landschappelijke verhoging, de resten van de omgrachting, de bijbehorende langgevelboerderij, bijgebouwen en het hoge geboomte temidden van de weilanden een waardevol landschappelijk en monumentaal ensemble.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Koeststal

Monumentnummer*: 526777

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	08 november 2004
Kadaster deel/nr	82714/121

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Sint-Michielsgestel	Sint-Michielsgestel	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Sint-Michielsgestel	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Sint Michielsgestel	N			91

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 3: Omgrachting

Inleiding

OMGRACHTING, oorspronkelijk deel uitmakend van het grotendeels verdwenen kasteel Herlaer. De omgrachting dateert in oorsprong uit XIV-XV en wordt gemarkeerd door hoog geboomte.

Omschrijving

De omgrachting, waarbinnen zich de boerderij Out-Herlaer bevindt, wordt ontsloten door een lange toegangsweg die haaks op de openbare weg door de polder ligt. Ze bestaat uit een onregelmatige cirkelvormige, meestentijds droge gracht, en een laatstelijk in 1999 verhoogde aarden wal. Het geheel ligt vrij in de weilanden, op de wal staat een zestal forse linden.

Waardering

De omgrachting van het voormalige kasteel Herlaer, in oorsprong daterend uit XIV-XV, is van algemeen belang. Gracht en aarden wal hebben cultuurhistorische waarde als voorbeeld van de omgrachting van een verdwenen kasteel, waarvan muurwerk en naam zijn overgegaan op een langgevelboerderij met bijgebouwen ter plaatse. De resten van de omgrachting hebben bouwhistorische waarde vanwege de gecompliceerde bouwgeschiedenis van het complex. De gracht is historisch van betekenis als herinnering aan de tijd van het feodalisme. De resten van de omgrachting vormen met de landschappelijke verhoging, de langgevelboerderij, de bijgebouwen en het hoge geboomte temidden van de weilanden een waardevol landschappelijk en monumentaal ensemble.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
-----------------------	---------------------	----------------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderij (M)